

Crna Gora

Ministarstvo unutrašnjih poslova

I N F O R M A C I J A

o pregovorima delegacije Vlade Crne Gore sa delegacijom Vlade Republike Makedonije o zaključivanju **Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica bez dozvole boravka I Protokola između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Makedonije o sprovođenju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica bez dozvole boravka**, održanim 22. i 23. decembra 2011. godine, u Skoplju, Republika Makedonija

Podgorica, januar 2012. godine

1. Uvodne napomene

Prepoznajući regionalnu saradnju kao prvi korak na koji EU upućuje sve države koje se nalaze na putu pridruživanja, Vlada Crne Gore je, Zaključkom broj: 03-3864, na sjednici od 03. aprila 2008.godine, usvojila Informaciju o potrebi zaključivanja bilateralnih sporazuma o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka između Crne Gore i Republike Hrvatske, Republike Albanije, Bosne i Hercegovine, Republike Makedonije i Republike Srbije.

Do sada su zaključeni i potvrđeni od strane Skupštine Crne Gore sporazumi o readmisiji sa Republikom Hrvatskom, Bosnom i Hercegovinom i Republikom Albanijom. Sa Republikom Srbijom je održan prvi krug pregovora, 3. i 4. marta 2011. godine u Podgorici. Posredstvom Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija odvijaju se konsultacije sa nadležnim organima Republike Srbije u cilju preciziranja datuma i mjesta održavanja drugog kruga pregovora. Republici Makedoniji je upućena inicijativa za početak pregovora i usaglašavanje sporazuma o readmisiji.

Ambasada Republike Makedonije u Podgorici, notom od 09.11.2011. godine, obavijestila je nadležne crnogorske organe da je makedonsko Ministarstvo unutrašnjih poslova predložilo da se sastanak pregovaračkih timova dvije države održi u period od 19. do 23. decembra 2011. godine u Skoplju.

Shodno navedenom, pregovori su održani 22. i 23. decembra 2011. godine, u Skoplju.

Ministar unutrašnjih poslova, odredio je sastav delegacije Crne Gore za vođenje pregovora sa delegacijom Republike Makedonije. Crnogorsku delegaciju tokom pregovora u Skoplju predvodio je Osman Subašić, pomoćnik ministra unutrašnjih poslova, a istu su sačinjavali: Radomir Sekulović, samostalni savjetnik u Sektoru za konzularne poslove u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija, Dragan Stevanović, rukovodilac Odseka za strance i suzbijanje nezakonitih migracija u Upravi policije i Dragan Dašić, samostalni savjetnik u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Delegaciju Vlade Republike Makedonije tokom pregovora u Skoplju predvodila je Suzana Ilievska, Načelnik odjeljenja za readmisiju i strance, a istu su sačinjavali: Veneta Korunoska, policijski savjetnik za readmisiju, Emilija Trajkovska, policijski savjetnik za migracije, Imran Jonuzi, savjetnik u Odjeljenju za međunarodnu saradnju pri Sektoru za Evropsku Uniju i međunarodnu saradnju, Ana Pop Taševa, viši savjetnik u Odjeljenju za normativu, Elena Stojanovska, savjetnik za međunarodnu saradnju i odnose sa javnošću u Direkciji za zaštitu ličnih podataka i Katerina Kosturanova, mlađi saradnik u Direktoratu za međunarodno pravo u Ministarstvu spoljnih poslova.

2. Tok pregovora

U toku pregovora, uz obostrano uvažavanje, razjašnjena su i usaglašena brojna pitanja i preciziran je tekst navedenog Sporazuma I Protokola.

Delegacija Crne Gore je u postupku pregovaranja vodila računa o principima koji proizilaze iz:

- Preporuka Savjeta od 30. novembra 1994. godine u vezi bilateralnih sporazuma o readmisiji između države članice EU i treće zemlje 201;
- Preporuka Savjeta od 24. jula 1995. godine o principima izrade protokola o implementaciji sporazuma o readmisiji 204;
- Odluka Savjeta od 2. decembra 1999. godine o unošenju modela odredbi o readmisiji u nacionalne sporazume i sporazume između EU, njenih zemalja i članica trećih zemalja 208 i
- Odluke Šengenskog izvršnog odbora od 15. decembra 1997. godine o vodećim principima za način dokazivanja i obezbeđivanje dokaza u okviru sporazuma o readmisiji između zemalja Šengenskog sporazuma.

Zajednički je konstatovano da su delegacije u potpunosti usaglasile tekst Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Moldavije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka i Protokola između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Makedonije o sprovođenju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica bez dozvole boravka.

Pregovori su završeni parafiranjem navedenog sporazuma i protokola od strane šefova delegacija.

Pregovori su protekli u konstruktivnoj i vrlo prijateljskoj atmosferi.

Delegacije su izrazile želju da se Sporazum i Protokol što prije potpišu.

SPORAZUM

IZMEDJU VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE MAKEDONIJE O READMISIJI (VRAĆANJE I PRIHVATANJE) LICA KOJA SU BEZ DOZVOLE BORAVKA

VLADA CRNE GORE

I

VLADA REPUBLIKE MAKEDONIJE

Riješene da ojačaju saradnju u cilju efikasnije borbe protiv ilegalne imigracije,

U želji da kroz ovaj sporazum, a na osnovama reciprociteta, uspostave brze i efikasne postupke identifikacije i bezbjednog vraćanja u skladu sa propisima lica koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uslove ulaska, prisustva ili boravka na teritoriji Crne Gore ili Republike Makedonije, te olakšaju tranzit takvih lica u duhu saradnje;

Naglašavajući da ovaj sporazum neće dovoditi u pitanje prava, obaveze i odgovornosti Crne Gore i Republike Makedonije koje proizilaze iz međunarodnog prava, a posebno iz Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda od 4. novembra 1950. godine i Konvencije o statusu izbjeglica od 28. jula 1951. godine.

SAGLASNE SU U SLEDEĆEM:

Član 1

Definicije

U svrhu ovog Sporazuma:

(a) „Strane ugovornice“ označava Vladu Crne Gore i Vladu Republike Makedonije;

(b) „Crnogorski državljanin“ označava lice koje posjeduje državljanstvo Crne Gore u skladu sa njenim zakonodavstvom;

(c) „Državljanin Republike Makedonije“ označava lice koje posjeduje državljanstvo Republike Makedonije u skladu sa njenim zakonodavstvom;

(d) „Državljanin treće zemlje“ označava lice koje posjeduje državljanstvo koje nije crnogorsko niti makedonsko;

(e) „Lice bez državljanstva“ označava lice koje nijedna država po svom zakonu ne smatra za svoga državljanina;

(f) „Dozvola boravka“ označava dozvolu bilo koje vrste izdatu od strane nadležnih organa Crne Gore ili nadležnih organa Republike Makedonije kojom se licu odobrava boravak na svojoj teritoriji. To ne uključuje privremene dozvole za ostanak na njenoj teritoriji u vezi sa postupkom obrade zahtjeva za azil ili zahtjevom za dozvolu boravka;

(g) „Viza“ označava odobrenje izdato ili odluku donešenu od strane nadležnih organa Crne Gore ili nadležnih organa Republike Makedonije koje je neophodno u cilju ulaska ili tranzita preko njene teritorije. To ne uključuje aerodromsku tranzitnu vizu;

(h) „Država molilja“ označava državu koja je uputila zahtjev za readmisiju (zamolnica) u skladu sa članom 5 ili zahtjev za tranzit u skladu sa članom 12 ovog sporazuma;

(i) „Zamoljena država“ označava državu kojoj je upućen zahtjev za readmisiju u skladu sa članom 5 ili zahtjev za tranzit u skladu sa članom 12 ovog sporazuma;

(j) „Nadležni organ“ označava bilo koji nadležni organ Crne Gore ili Republike Makedonije kojem je povjerena implementacija ovog sporazuma u skladu sa članom 17 istog;

(k) „Tranzit“ označava prelazak državljanina treće zemlje ili lica bez državljanstva preko teritorija zamoljene države tokom putovanja iz države molilje u zemlju destinacije;

(l) „Readmisija“ označava transfer od strane države molilje i prijem od strane zamoljene države lica (vlastitih državljana zamoljene države, državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva), koja su zatečena prilikom ilegalnog ulaska, prisustva ili boravka na teritoriji zamoljene države, u skladu sa odredbama ovog sporazuma.

POGLAVLJE I

OBAVEZE READMISIJE OD STRANE CRNE GORE I REPUBLIKE MAKEDONIJE

Član 2

Readmisija sopstvenih državljana

(1) Zamoljena država će izvršiti readmisiju, na zahtjev Država molilja a bez dodatnih formalnosti osim onih koje se zahtijevaju po osnovu ovog Sporazuma, svih lica koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uslove koji su na snazi za ulazak, prisustvo ili boravak na teritoriji Države molilje, pod uslovom da je tako nešto dokazano, ili se može osnovano pretpostaviti na osnovu predočenih prima facie dokaza da su oni državljani Zamoljene države.

(2) Zamoljena država će takodje izvršiti readmisiju:

- Maloljetne nevjenčane djece lica pomenutih u stavu 1 bez obzira na mjesto njihovog rođenja ili njihovo državljanstvo, osim ako ona posjeduju nezavisno pravo boravka na teritoriji Države molilje;

- Supružnika, imaoca drugog državljanstva, lica pomenutih u stavu 1 pod uslovom da ona imaju pravo ulaska, boravka ili dobiju pravo ulaska i boravka na teritoriju Zamoljene države, osim ako ona posjeduju nezavisno pravo boravka na teritoriji Države molilje;

(3) Zamoljena država će takodje izvršiti readmisiju lica koja su lišena ili su se odrekla državljanstva Zamoljene države u vremenu nakon ulaska na teritoriju Države molilje osim ako je takvim licima obećana naturalizacija od strane Države molilje;

(4) Nakon što je Zamoljena država dala pozitivan odgovor na zahtjev za readmisiju, nadležni Diplomatsko-Konzularno predstavništvo Zamoljene države odmah, a najkasnije u roku od tri radna dana, izdaje putnu ispravu potrebnu za povratak lica čija readmisija treba da se izvrši, sa rokom važenja od trideset dana. Ako iz pravnih ili faktičkih razloga, nije moguće izvršiti transfer tog lica u periodu važenja putne isprave na koju je ona početno izdata, nadležno Diplomatsko-Konzularno predstavništvo Zamoljene države u roku od 14 kalendarskih dana, izdaje novu putnu ispravu, čiji će period važenja biti iste dužine.

(5) U slučaju da lice čiju readmisiju treba izvršiti, pored državljanstva Zamoljene države, posjeduje državljanstvo treće države, Država molilja će uzeti u obzir želju lica da bude vraćeno u državu po njegovom izboru.

Član 3

Readmisija državljana trećih zemalja i lica bez državljanstva

(1) Zamoljena država će izvršiti readmisiju, po zahtjevu Države molilje a bez dodatnih formalnosti osim onih predviđenih ovim Sporazumom, svih državljana trećih zemalja ili lica bez državljanstva koja ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uslove koji su na snazi za ulazak, prisustvo, boravak na teritoriji Države molilje, pod uslovom da je dokazano, ili se može osnovano pretpostaviti na osnovu predočenih dokaza da takva lica:

(a) posjeduju, ili su u vrijeme ulaska posjedovala, važeću vizu ili dozvolu za boravak izdatu od strane Zamoljena država;

(b) da su ilegalno i direktno ušla na teritoriju Države molilje nakon što su boravila na teritoriji Zamoljene države ili bila u tranzitu preko teritorije Zamoljene države;

(2) Obaveza readmisije iz stava 1 se ne primjenjuje ako:

(a) se državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva nalazilo samo u aerodromskom tranzitu preko međunarodnog aerodroma Zamoljene države;

(b) je Država molilja izdala državljaninu treće države ili licu bez državljanstva vizu ili dozvolu za boravak prije ili nakon ulaska na njenu teritoriju, osim ako:

- to lice posjeduje vizu ili dozvolu za boravak, izdatu od strane Zamoljene države koja ima duži period važenja od one koju je izdala Država molilja,

- je viza ili dozvola za boravak izdata od strane Države molilje dobijena korišćenjem falsifikovanih dokumenata ili davanjem lažnih izjava,

- ili to lice ne ispoštuje bilo koji od uslova propisanih viznim režimom.

(3) Nakon što Zamoljena država da pozitivan odgovor na zahtjev za readmisiju nadležni organ Države molilje izdaje putnu ispravu za povratak lica.

POGLAVLJE II

POSTUPAK READMISIJE

Član 4

Principi

- (1)** Za bilo koji transfer lica čija readmisija treba da se izvrši po osnovu jedne od obaveza sadržanih u čl. 2 i 3, zahtjevaće se podnošenje zahtjeva za readmisiju nadležnom organu Zamoljene države.
- (2)** U slučaju kada lice čija readmisija treba da se izvrši posjeduje važeću putnu ispravu i u odgovarajućim slučajevima važeću vizu ili dozvolu boravka Zamoljene države, neće biti potrebno podnošenje zahtjeva za readmisiju.

Član 5

Zahtjev za readmisiju

(1) Zahtjev za readmisiju, u mjeri u kojoj je to moguće, treba da sadrži sledeće informacije:

- a) podatke o datom licu (tj. ime, prezime, datum rođenja, te po mogućnosti mesto rođenja i zadnje prebivalište, u odgovarajućim slučajevima podatke o maloljetnoj djeci ili bračnom drugu).
- b) Podaci o načinu kojima će biti obezbijedjen dokaz ili prima facie dokaz državljanstva, tranzita, uslova za readmisiju državljana trećih zemalja, lica bez državljanstva i ilegalnog ulaska i boravka;
- c) Fotografiju lica čija readmisija će se izvršiti.

(2) U mjeri u kojoj je to moguće, zahtjev za readmisiju takodje obavezno sadrži sledeće informacije:

- a) izjavu koja ukazuje da licu čiji se transfer vrši može biti potrebna pomoć ili medicinska njega, pod uslovom da se to lice eksplicitno složilo sa takvom izjavom;
- b) bilo koju drugu vrstu zaštite, bezbjednosnih mjera ili informacija u vezi zdravlja lica, koje mogu biti potrebne u pojedinačnom slučaju transfera.

(3) Uobičajeni formular koji se koristi za zahtjeve za readmisiju je priložen kao Aneks 5 uz ovaj sporazum.

Član 6

Sredstva za dokazivanje državljanstva

(1) Sredstva dokazivanja državljanstva u skladu sa članom 2 (1) mogu biti konkretno predočena putem dokumenata navedenih u Aneksu 1 ovog Sporazuma. Ako se takva dokumenta prezentiraju, Crna Gora i Republika Makedonija medjusobno vrše priznavanje državljanstva bez potrebe za daljom provjerom. Državljanstvo se ne može dokazivati lažnim dokumentima.

(2) U skladu sa članom 2 (1), prima facie dokaz za državljanstvo može se konkretno predočiti putem dokumenata navedenih u Aneksu 2 ovog Sporazuma, čak i ako je njihov rok važenja istekao. Ako su takva dokumenta prezentirana, Crna Gora i Republika Makedonija će smatrati da je državljanstvo utvrđeno, osim ako ne mogu dokazati suprotno. Državljanstvo se ne može predočavati lažnim dokumentima.

(3) Ako nije moguće prezentirati ni jedan od dokumenata navedenih u aneksima 1 ili 2, nadležno Didiplomatsko -Konzularno predstavništvo Zamoljene države, će na zahtjev, bez nepotrebnog kašnjenja, a najkasnije u roku od pet radnih dana od dana prijema zahtjeva,

organizovati razgovor sa licem predviđenim za readmisiju sa ciljem utvrđivanja njegovog državljanstva.

Član 7

Sredstva za dokazivanje u vezi državljanstva

trećih zemalja i lica bez državljanstva

(1) Dokazi o postojanju uslova za readmisiju državljanina trećih zemalja i lica bez državljanstva koji su predviđeni u članu 3 (1) će konkretno biti obezbijedjeni kroz dakazna sredstva navedena u Aneksu 3 ovog sporazuma. Oni se ne mogu obezbijediti putem lažnih dokumenata. Svaki takav dokaz će biti međusobno priznat od Crne Gore i Republike Makedonije bez potrebe za bilo kakvom daljom provjerom.

(2) Dokazi na osnovu kojih se može osnovano pretpostaviti da postoje uslovi za readmisiju državljanina trećih zemalja i lica bez državljanstva koji su predviđeni u članu 3 (1) će konkretno biti obezbijedjeni putem dokaznih sredstava pobrojanih u Aneksu 4 ovog sporazuma; oni se ne mogu obezbijediti putem lažnih dokumenata. U slučaju kada je prezentiran neki od navedenih dokaza, Crna Gora i Republika Makedonija će smatrati da su takvi uslovi stvoreni, osim ako oni ne dokažu suprotno.

(3) Nezakonitost ulaska, prisustva ili boravka se ustanovljava na osnovu putnih isprava predmetnog lica u kojim nedostaje potrebna viza ili druga dozvola boravka za teritoriju države molilje. Isto tako, izjava države molilje da je dotično lice zatečeno bez posjedovanja neophodnih putnih isprava, vize ili dozvole boravka predstavlja prima facie dokaz o nezakonitom ulasku, prisustvu ili boravku.

Član 8

Vremenski rokovi

(1) Zahtjev za readmisiju mora biti podnešen nadležnom organu Zamoljene države najkasnije u roku jedne godine nakon što je nadležni organ države molilje došao do saznanja da državljanin treće zemlje ili lice bez državljanstva ne ispunjava, ili više ne ispunjava, važeće uslove za ulazak, prisustvo ili boravak. U slučajevima kada postoje pravne ili faktičke prepreke da se zahtjev pravovremeno podnese, vremenski rok, će na zahtjev države molilje, biti produžen ali samo do prestanka postojanja prepreka.

(2) Na zahtjev za readmisiju mora se, u svakom slučaju, pismeno odgovoriti u roku od 12 kalendarskih dana. Taj vremenski rok počinje teći sa danom prijema zahtjeva za readmisiju. Ako u tom vremenskom roku nema odgovora, smatraće se da je data saglasnost za transfer.

(3) U slučaju kada postoje pravne ili faktičke prepreke da se na zahtjev odgovori u roku od 12 kalendarskih dana, uz valjano obrazloženje, ovaj vremenski rok može biti produžen za najviše 6 kalendarskih dana. Ako nema odgovora u produženom vremenskom roku, smatraće se da je data saglasnost za transfer.

(4) Obavezno je navodjenje razloga za odbijanje zahtjeva za readmisiju.

(5) Nakon davanja saglasnosti ili, u odgovarajućim slučajevima, po isteku vremenskog limita predviđenog u stavu 2, transfer datog lica će se izvršiti u roku od tri mjeseca. Na zahtjev države molilje, ovaj vremenski limit može se produžiti za vrijeme koje je bilo potrebno za savladavanje pravnih ili praktičnih prepreka.

Član 9

Modaliteti transfera i način prevoza

(1) Prije povratka lica, nadležni organi Crne Gore i Republike Makedonije unaprijed sačinjavaju dogovor u pisanoj formi u vezi sa datumom transfera, mjestom ulaska, mogućim eskortom i ostalim informacijama koje su relevantne za transfer.

(2) Prevoz se može obaviti vazdušnim ili kopnenim putem. Povratak vazdušnim putem neće biti ograničen na korišćenje nacionalnih avioprevoznika Crne Gore ili Republike Makedonije i on se može obaviti korišćenjem redovnih ili čarter letova. U slučaju povratka sa eskortom, takvi eskorti neće biti ograničeni na ovlašćena lica države Molilje.

Član 10

Readmisija greškom

Ako se u roku od tri mjeseca od transfera tog lica ustanovi da nisu zadovoljeni zahtjevi predviđeni u čl. 2 i 3 ovog sporazuma, država molilja će ponovno primiti lice koje je readmisijom vraćeno u zamoljenu državu.

U tom slučaju proceduralne odredbe ovog sporazuma se primjenjuju *mutatis mutandis*, s tim što moraju biti date sve raspoložive informacije koje se odnose na stvarni identitet i državljanstvo lica koje je potrebno ponovo primiti.

POGLAVLJE III

OPERACIJE TRANZITA

Član 11

Principi

(1) Strane ugovornice treba da nostoje da ograniče tranzit državljana trećih država ili lica bez državljanstva na slučajeve kada takva lica ne mogu direktno biti vraćena u državu destinacije.

(2) Zamoljena država će omogućiti tranzit državljana trećih država ili lica bez državljanstva na zahtjev Države molilje, ukoliko je osiguran nastavak putovanja u moguće druge države tranzita i readmisija od strane države destinacije.

(3) Tranzit može biti odbijen:

a) ako se državljanin treće države ili lice bez državljanstva izlaže stvarnom riziku da bude u državi destinacije ili drugoj državi tranzita podvrgnut nehumanom ili ponižavajućem tretmanu ili kažnjavanju ili smrtnoj kazni ili progonu po osnovu njegove rasne, vjerske ili nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj socijalnoj grupi ili političkog uvjerenja; ili

b) ako će državljanin treće države ili lice bez državljanstva u zamoljenoj državi ili drugoj državi tranzita biti podvrgnuto krivičnim sankcijama; ili

c) iz razloga javnog zdravlja, unutrašnje bezbjednosti, javnog reda ili drugih nacionalnih interesa zamoljene države.

(4) Strane ugovornice mogu povući bilo kakvo dato odobrenje ukoliko se naknadno pojave okolnosti navedene u stavu 3 koje predstavljaju prepreku tranzitnoj operaciji, ili ako više nije osiguran nastavak putovanja u moguće države tranzita ili readmisija od strane države destinacije. U tom slučaju država molilja, bez odlaganja dužna je da ponovno primi državljanina treće zemlje ili lice bez državljanstva.

Član 12

Postupak tranzita

(1) Zahtjev za tranzit se mora u pisanoj formi podnijeti nadležnom organu zamoljene države i mora sadržati slejedeće informacije:

a) tip tranzita (vazdušnim ili kopnenim putem), moguće druge države tranzita i državu krajnje destinacije;

b) podatke o predmetnom licu (ime, prezime, djevojačko prezime, ostala imena ili pseudonimi ili nadimci, datum rođenja, pol i po mogućnosti mjesto rođenja, državljanstvo, jezik, tip i broj putne isprave);

c) predviđeno mjesto ukaska, vrijeme transfera i moguće korišćenje eskorta;

d) izjavu da su po mišljenju države molilje zadovoljeni uslovi u skladu sa članom 11(2), te da nijesu poznati nikakvi razlozi za odbijanje u skladu sa članom 11(3) ovog sporazuma.

Uobičajeni formular koji se koristi za zahtjeve za tranzit je dat u prilogu kao Aneks 6 ovog sporazuma.

(2) Zamoljena država će u roku od pet kalendarskih dana, u pisanoj formi, informisati državu molilju o readmisiji, potvrđujući mjesto ulaska i predviđeno vrijeme tranzita, ili je informisati o odbijanju tranzita i razlozima za takvo odbijanje.

(3) Ako se operacija tranzita odvija vazdušnim putem, lice koje je predmet readmisije i eventualni eskort se izuzimaju od potrebe za pribavljanjem aerodromske tranzitne vize.

(4) Nadležni organi zamoljene države, će nakon međusobnih konsultacija, pomagati u realizaciji tranzita, konkretno kroz nadzor lica koja su u pitanju i obezbjeđenje odgovarajućih pogodnosti u tu svrhu.

POGLAVLJE IV

TROŠKOVI

Član 13

Transportni tranzitni troškovi

Ne dovodeći u pitanje pravo nadležnih organa na nadoknadu troškova u vezi sa readmisijom od lica čija se readmisija vrši ili trećih strana, sve troškove prevoza koji su nastali u vezi sa readmisijom i realizacijom tranzita u skladu sa ovim Sporazumom do granice države krajnje destinacije snosi država molilja.

POGLAVLJE V

ZAŠTITA LIČNIH PODATAKA I ODNOS SPORAZUMA PREMA

RELEVANTNIM MEDJUNARODNIM PROPISIMA

Član 14

Zaštita ličnih podataka

(1) Strane ugovornice su saglasne da lični podaci koji budu prenošeni radi sprovođenja odredbi ovog sporazuma biti korišćeni i čuvani samo u svrhu sprovođenja istog, a saglasno nacionalnom zakonodavstvu i međunarodnim konvencijama za zaštitu ljudskih prava a čiji su članovi strane ugovornice.

(2) Pri prenosu ličnih podataka primjenju se sljedeća načela:

- a) lični podaci se moraju obradivati na korektan i zakonit način;
- b) lični podaci moraju biti prikupljeni za konkretnu, jasnu i legitimnu svrhu sprovođenja ovog sporazuma bez dalje obrade bilo od strane organa koji ih dostavlja ili organa koji ih prima a na način koji je nekompatibilan sa tom svrhom;
- c) lični podaci moraju biti adekvatni, relevantni i ne suviše opširni u odnosu na namjenu za koju su prikupljeni i dalje obradivani; Lični podaci koji su predmet konkretnog prenosa mogu se odnositi jedino na sledeće:
 - detalje o licu čiji transfer će se izvršiti: ime, prezime, eventualna ranija imena, ostala korišćena imena, odnosno nadimci ili pseudonimi, pol, bračni status, datum i mjesto rođenja, sadašnje i eventualna ranija državljanstva;
 - podaci iz pasoša, lične karte ili vozačke dozvole, i to: broj, rok važenja, datum izdavanja, organ koji je izdao dokumenat i mjesto izdavanja;
 - mjesta zadržavanja i maršuta;
 - ostale informacije koje su potrebne u cilju identifikacije lica za transfer ili provjere postojanja uslova za readmisiju u skladu sa ovim sporazumom;
- (d) lični podaci moraju biti tačni, cjeloviti i po potrebi ažurirani;
- (e) lični podaci se moraju čuvati u obliku koji omogućava identifikaciju subjekta podataka ne duže nego što je neophodno u svrhu za koju su ti podaci prikupljeni ili za koju su dodatno obradjeni;
- (f) oba organa, pošiljalac i primalac će preduzeti sve tehničke i organizacione mjere radi omogućavanja neophodnih ispravki, brisanja ili blokiranja ličnih podataka u slučajevima kada obrada nije u saglasnosti sa odredbama ovog sporazuma, posebno iz razloga kada ti podaci nijesu adekvatni, relevantni, tačni ili kada su preopširni u odnosu na namjenu obrade; To uključuje obavještanje druge ugovorne strane o bilo kakvoj ispravci, brisanju ili blokiranju podataka;
- (g) na zahtjev, prijemni organ, informiše organ pošiljaoca o korišćenju dostavljenih podataka i rezultatima koji su na taj način dobijeni;
- (h) lični podaci se mogu dostavljati jedino nadležnim organima strana ugovornica. Ukoliko organi strana ugovornica namjeravaju da lične podatke dostave drugim organima, potrebna je prethodna saglasnost organa koji je dostavio podatke;

(i) dostavni i prijemni organi su u obavezi da vode pisanu evidenciju o dostavljanju i prijemu ličnih podataka.

(3) Ugovorna strana koja je primila lične podatke dužna je da ih efikasno štiti od neovlašćenog pristupa, neovlašćenih promjena ili objavljivanja.

(4) U slučaju neovlašćenog pristupa ili otkrivanja prilikom prenošenja obezbijeđenih ličnih podataka, nadležni organ strane ugovornice odmah obavještava organ koji ih je poslao o okolnostima koje se tiču neovlašćenog pristupa ili otkrivanja tokom prenosa, kao i o mjerama preduzetim za izbjegavanje takvih incidenata za ubuduće.

Član 15

Odnos sporazuma prema relevantnim međunarodno-pravnim propisima

(1) Ovaj sporazum ne utiče na prava, obaveze i odgovornost Crne Gore i Republike Makedonije koje prizilaze iz međunarodnih ugovora, posebno iz:

- Konvencije o statusu izbjeglica od 28 jula 1951. godine, izmijenjeni Protokolom o statusu izbjeglica 31 januara 1967. godine;
- Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda od 4 novembra 1950 godine;
- Konvencije protiv torture i ostalih surovih, nehumanih ili ponižavajućih postupaka ili kažnjavanja od 10 decembra 1984. godine;
- Evropska konvencija o ekstradiciji od 13. decembra 1957. godine;
- Multilateralnih međunarodnih konvencija i sporazuma o readmisiji stranih državljana.

(2) Ni jedna odredba ovog sporazuma neće spriječiti povraćaj nekog lica na osnovu drugih formalnih ili neformalnih aranžmana.

POGLAVLJE VI

SPROVOĐENJE I PRIMJENA

Član 16

Zajednička komisija za readmisiju

(1) Strane ugovornice su dužne jedna drugoj pružiti pomoć u primjeni i tumačenju ovog sporazuma. U tom cilju će osnovati Zajedničku komisiju za readmisiju (u daljem tekstu: „Komisija“) koja će posebno imati sljedeće zadatke:

- (a) praćenje primjene ovog sporazuma;
- (b) redovna razmjena informacija o protokolu za sprovođenje sporazuma;
- (c) davanje preporuka za izmjenu i dopunu ovog sporazuma i njegovih aneksa;

(2) Odluke Komisije su obavezujuće za ugovorne strane.

(3) Komisiju čine predstavnici Crne Gore i Republike Makedonije, na paritetnoj osnovi;

(4) Komisija se sastaje na zahtjev jedne od strana ugovornica;

Član 17

Protokol za sprovođenje sporazuma

(1) Nakon zaključivanja ovog sporazuma Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Makedonije, će zaključiti protokol za sprovođenje ovog sporazuma, koji će obuhvatiti pravila o:

- (a) odredjivanju nadležnih organa, graničnih prelaza i razmjeni kontakata;
- (b) uslovima povratka uz eskort, uključujući tranzit državljana trećih država i lica bez državljanstva uz eskort;
- (c) dodatna sredstva i dokumenta uz ona navedena u aneksima ovog sporazuma;

(2) Protokol iz stava 1 ovog člana stupa na snagu danom njegovog potpisivanja, a primjenjivaće se od dana stupanja na snagu ovog sporazuma.

POGLAVLJE VII

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 18

Stupanje na snagu, važenje i raskid

(1) Ovaj sporazum će biti potvrđen odnosno ratifikovan od ugovornih strana u skladu sa njihovim unutrašnjim pravnim procedurama.

(2) Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon dana prijema zadnjeg pisanog obaveštenja, kojim je jedna ugovorna strana diplomatskim putem obavijestila drugu ugovornu stranu da su završene unutrašnje pravne procedure iz stava 1 ovog člana.

(3) Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vrijeme.

(4) Svaka od strana ugovornica može, u pisanoj formi, diplomatskim putem, obavijestiti drugu stranu ugovornicu, a nakon prethodnih konsultacija sa Komisijom u potpunosti ili djelimično, u odnosu na državljane trećih zemalja ili lica bez državljanstva privremeno suspendovati primjenu sporazuma iz razloga bezbjednosti, zaštite javnog reda ili javnog zdravlja. Suspenzija stupa na snagu drugog dana nakon dana prijema takvog obaveštenja.

(5) Svaka od strana ugovornica može raskinuti ovaj sporazum pisanim obaveštenjem dostavljenim drugoj strani ugovornici diplomatskim putem. Sporazum će prestati da važi šest mjeseci od dana prijema takvog obaveštenja.

(6) Ovaj sporazum se može u svako doba izmijeniti i dopuniti uzajamnim dogovorom ugovornih strana. Izmjene i dopune stupaju na snagu na način koji je predviđen u st. 1 i 2 ovog člana.

Član 19

Aneksi

Aneksi od 1 do 6 čine sastavni dio ovog sporazuma.

Zaključeno u, dana2012. godine u dva originalna primjerka na crnogorskom i makedonskom jeziku, pri čemu je svaka verzija ovih tekstova jednako vjerodostojna.

ZA VLADU

CRNE GORE

ZA VLADU

REPUBLIKE MAKEDONIJE

.....

.....

**LISTA DOKUMENATA
ČIJA PREZENTACIJA SE SMATRA DOKAZOM DRŽAVLJANSTVA**

Kada je zamoljena država Crna Gora:

1. važeća putna isprava bilo koje vrste koja je izdata nakon 5. maja 2008. godine, (crnogorski pasoš, crnogorski službeni i diplomatski pasoš i putni list za crnogorskog državljanina)
2. važeća lična karta izdata crnogorskom državljaninu izdata nakon 5. maja 2008. godine

Kada je zamoljena država Republika Makedonija:

1. važeće nacionalne putne isprave, bilo koje vrste
2. važeća nacionalna lična karta

**LISTA DOKUMENATA
ČIJA PREZENTACIJA SE SMATRA OSNOVANOM PRETPOSTAVKOM
DRŽAVLJANSTVA**

Kada je zamoljena država Crna Gora:

1. Fotokopije bilo kojih isprava navedenih u Aneksu 1 ovog Sporazuma
2. Bilo koja isprava navedena u Aneksu 1 ovog Sporazuma, čija rok važenja je istakao
3. Vozačka dozvola ili njena fotokopija
4. Uvjerenje o državljanstvu ili njegova fotokopija
5. Izvod iz matične knjige rođenih ili njegova fotokopija

Kada je zamoljena država Republika Makedonija:

1. Fotokopije bilo kojih isprava navedenih u Aneksu 1 ovog Sporazuma
2. Bilo koja isprava navedena u Aneksu 1 ovog Sporazuma, čija rok važenja je istakao
3. Vozačka dozvola ili njena fotokopija
4. Uvjerenje o državljanstvu ili njegova fotokopija
5. Izvod iz matične knjige rođenih ili njegova fotokopija

Aneks 3

**ZAJEDNIČKA LISTA DOKUMENATA ČIJA SE PREZENTACIJA SMATRA DOKAZOM
POSTOJANJA USLOVA ZA READMISIJU DRŽAVLJANA TREĆIH DRŽAVA I LICA BEZ
DRŽAVLJANSTVA**

1. Ulazni/odlazni žig ili slična potvrda u putnoj ispravi datog lica ili drugi dokaz o ulasku/odlasku (npr.: fotografski dokaz)
2. Važeća dokumenta, kao npr. Viza i/ili dozvola boravka, koja je izdata od strane Zamoljene države, kojom je odobren boravak na teritoriji Zamoljene države
3. Vozne karte na ime putnika ili liste putnika za putovanje avionom, vozom, autobusom ili brodom kojima se pokazuje prisustvo ili maršuta putovanja datog lica na teritoriji zamoljene države

Aneks 4

**ZAJEDNIČKA LISTA DOKUMENATA ČIJA SE PREZENTACIJA SMATRA OSNOVANOM
PRETPOSTAVKOM POSTOJANJA USLOVA ZA READMISIJU DRŽAVLJANA TREĆIH
DRŽAVA BEZ DRŽAVLJANSTVA**

1. Opis dat od strane relevantnog organa države molilje o mjestu i okolnostima pod kojima je dato lice lišeno slobode nakon ulaska na teritoriji te države
2. Informacije koje se odnose na identitet ili boravak lica koje je dala neka međunarodna organizacija
3. Izvještaj, potvrde ili informacije od strane članova porodice, saputnika itd.
4. Dokumenta, potvrde i računi bilo koje vrste (na primjer hotelski računi, potvrde o zakazanim pregledima kod ljekara i zubara, propusnice za javne ili privatne isititucije, ugovori o

iznajmljivanju vozila, potvrde o plaćanju računa kreditnim karticama) koji jasno pokazuju da je dato lice boravilo odnosno zadržavalo se na teritoriji zamoljene države

5. Informacije koje pokazuju da je dato lice koristilo usluge putničke ili turističke agencije
6. Zvanična izjava datog lica u sudskom ili upravnom postupku.

Aneks 5

(Naziv organa molioca)

Broj:

Datum.....

Kome

.....

.....

(Naziv zamoljenog organa)

ZAHTJEV ZA READMISIJU

U skladu sa članom 5 Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka

A. LIČNI PODACI

1. Puno ime (podvuci prezime):

.....

Fotografija

2. Djevojačko prezime:

.....

3. Datum i mjesto rođenja:

.....

4. Pol i fizički opis (visina, boja očiju, prepoznatljiva obilježja, itd.):

.....

5. Takođe poznat kao (prethodna imena, ili nadimci, pseudonimi)

.....

6. Državljanstvo i jezik:

.....

7. Bračno stanje: oženjen/udata
razveden/razvedena

neoženjen/neudata
udovac/udovica

Ukoliko je u braku: ime supružnik.....

imena i starost djece (ukoliko ih ima).....

.....

.....

.....

8. Poslednja adresa u državi molilji:

.....

B. LIČNI PODACI SUPRUŽNIKA (ukoliko je relevantno)

1. Puno ime (podvuci prezime)

.....

2. Djevojačko prezime:

.....

3. Datum i mjesto rođenja:

.....

4. Pol i fizički opis (visina, boja očiju, prepoznatljiva obilježja, itd):

.....

5. Takođe poznat kao (prethodna imena, ili nadimci i pseudonimi)

.....

6. Državljanstvo i jezik:

.....

C. LIČNI PODACI O DJECI (ukoliko je relevantno)

1. Puno ime (podvući prezime)

.....

2. Datum i mjesto rođenja:

.....

3. Pol i fizički opis (visina, boja očiju, prepoznatljiva obilježja, itd):

.....

4. Državljanstvo i jezik:

.....

D. POSEBNE OKOLNOSTI U VEZI SA LICEM KOJE JE PREDMET TRANSFERA

1. Zdravstveno stanje
(npr. Eventualno spomenuti specijalnu medicinsku njegu; naziv zarazne bolesti na latinskom):

.....
.....

2. Ukazivanje na posebno opasno lice
(npr. osumnjičeni za teško krivično djelo; agresivno ponašanje):

.....
.....

E. PRILOŽENA DOKAZNA SREDSTVA

1.....
(Broj pasoša) (Datum i mjesto izdavanja)

.....
(Izdat od strane) (Važi do)

2.....
(Lična karta broj) (Datum i mjesto izdavanja)

.....
(Izdata od strane) (Važi do)

3.....
(Vozačka dozvola broj) (Datum i mjesto izdavanja)

.....
(Izdata od strane) (Važi do)

4.....

(Drugi zvanični dokumenti broj)

(Datum i mjesto izdavanja)

(Izdava od strane)

(Važi do)

F. NAPOMENE

.....
.....
.....

.....
(Potpis)

(Pečat)

Aneks 6

(Naziv organa molioca)

Broj:

Datum.....

Kome

.....

.....

(Naziv zamoljenog organa)

ZAHTJEV ZA TRANZIT

Shodno članu 12 Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja borave bez dozvole boravka

A. LIČNI PODACI

1. Puno ime (podvuci prezime):

.....

Fotografija

2. Djevojačko prezime:

.....

3. Datum i mjesto rođenja:

.....

4. Pol i fizički opis (visina, boja očiju, prepoznatljiva obilježja, itd.):

.....

5. Takodje poznat kao (prethodna imena, ili nadimci, pseudonimi)

.....

6. Državljanstvo i jezik:

.....

7. Vrsta i broj putne isprave:

.....

B. REALIZACIJA TRANZITA

1. Vrsta tranzita:

ف vazdušni

ف kopneni

2. Država krajnjeg odredišta

.....

3. Ostale moguće države tranzita

.....

4. Predloženi granični prelaz, datum, vrijeme transfera i moguća pratnja

.....

.....

.....

5. Garantovano prihvatanje u drugoj državi tranzita i u državi krajnjeg odredišta (član 11. stav 2.)

ف da

ف ne

6. Da li postoji bilo koji razlog za neodobranje tranzita (član 11. stav 3.)

da

ne

C. NAPOMENE

.....

.....

.....

.....

(Potpis)

(Pečat)

PROTOKOL

IZMEĐU MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA CRNE GORE I MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA REPUBLIKE MAKEDONIJE O SPROVOĐENJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE MAKEDONIJE O READMISIJI (VRAĆANJE I PRIHVATANJE) LICA BEZ DOZVOLE BORAVKA

Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Makedonije (u daljem tekstu: Strane ugovornice), na osnovu člana 17. Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica bez dozvole boravka, zaključenog dana..... u..... (u daljem tekstu: Sporazum), u svrhu sprovođenja Sporazuma, dogovorili su sledeće:

I. NADLEŽNI ORGANI I GRANIČNI PRELAZI

Član 1

Opšte odredbe

Protokolom se utvrđuju detaljna pravila za sprovođenje Sporazuma između Crne Gore i Republike Makedonije. Pojmovi i izrazi koji su upotrijebljeni u ovom Protokolu tumačiće se na način koji je definisan u Sporazumu.

Član 2

Nadležni organi

1. Nadležni organi za sprovođenje Sporazuma i Protokola sa crnogorske strane su:

– Za readmisiju:

Ministarstvo unutrašnjih poslova

Sektor za upravne unutrašnje poslove

Odsjek za strance, migracije, vize i readmisiju

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22

81 000 Podgorica

Broj telefona: 00382 20 22 53 41

Broj faksa: 00382 20 20 32 75

E-mail: mupreadmisija@t-com.me

- Za tranzit:

Uprava policije

Sektor granične policije

Odsjek za strance i suzbijanje nezakonitih migracija

Adresa: Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22

81 000 Podgorica

Telefon: 00382 20 202 895

Faks. 00382 20 202 896

Faks: 00382 20 246 526 (Operativno komunikacioni centar uprave policije)

E-mail: odsjeckpdg@t-com.me

– Za organizovanje intervjuja u cilju utvrđivanja državljanstva u skladu sa članom 6 stav 3 Sporazuma:

Diplomatsko-Konzularno predstavništvo Crne Gore u Republici Makedoniji

2. Nadležni organi za sprovođenje Sporazuma i Protokola sa makedonske strane su:

– Za readmisiju i tranzit:

Ministarstvo unutrašnjih poslova
Sektor za granične poslove i migraciju
Odjeljenje za strance i readmisiju
Adresa: ul. Dimče Mirče bb 1000, Skoplje, Republika Makedonija
Tel. 0038923143038
Fax. 0038923223803 (odjeljenje)
Fax. 0038923142434 (centrala)
Mail: sgrm_moi.gov.mk

– Za organizovanje intervjua u cilju utvrđivanja državljanstva u skladu sa članom 6 stav 3 Sporazuma:

Diplomatsko-Konzularno predstavništvo Republike Makedonije u Crnoj Gori

3. Strane ugovornice će bez odlaganja, obavijestiti jedna drugu o promjenama u vezi kontakt detalja vezanih za nadležne organe (adresa, telefon, faks i e-mail).

Član 3

Granični prelazi

1. Za readmisiju i tranzit lica će se koristiti sledeći granični prelazi za vazdušni i kopneni saobraćaj:

a) Na državnoj teritoriji Crne Gore:

- Medjunarodni granični prelaz Aerodrum Podgorica
- Granični prelaz-Kula

b) Na državnoj teritoriji Republike Makedonije:

- Policijska stanica za granične provjere-Aerodrum Skoplje
- Policijska stanica za granične provjere-Dolno Blace

2. Ako pojedinačni slučajevi to zahtijevaju, readmisija i tranzit lica se mogu vršiti i na graničnim prelazima koji nijesu navedeni u ovom članu, uz prethodni dogovor nadležnih organa sačinjen u pisanoj formi.
3. Strane ugovornice će bez odlaganja informisati jedna drugu o bilo kakvim promjenama iz stava 1 ovog člana.

II. TRANZIT DRŽAVLJANA TREĆIH ZEMALJA ILI LICA BEZ DRŽAVLJANSTVA

Član 4

Postupak tranzita

1. Procedura tranzita mora biti sprovedena na način predviđen u čl. 11 i 12 Sporazuma.
2. U slučaju da je licu potrebna medicinska pomoć, Država molilja prilaže opis zdravstvenog stanja lica, uključujući fotokopije zdravstvenih uvjerenja i informacije o zahtjevu za poseban tretman, poput zdravstvene ili druge njege, nadzora ili transporta ambulantnim kolima.
3. Nadležni organi Strana ugovornica će se direktno saglasiti o vremenu i načinu tranzita (na primjer: broj leta, vrijeme polaska i dolaska, imena i prezimena službenih lica iz eskorta, registarski brojevi vozila itd.).
4. Tokom tranzita, Država molilja ostaje odgovorna za državljane trećih zemalja ili lica bez državljanstva te će biti u obavezi da izvrši njihovu readmisiju kada readmisija od strane zemlje destinacije nije više garantovana.

Član 5

Opšti zahtjevi

1. Nadležni organ Zamoljene države informiše nadležni organ Države molilje o svim činjenicama u vezi bilo kakvog incidenta koji se dogodi tokom tranzita.
2. Nadležni organ Zamoljene države obezbijediće odgovarajuću zaštitu i podršku, odnosno asistenciju, policijskim službenicima eskorta Države molilje u vršenju njihovih zadataka, po ovom protokolu, u skladu sa nacionalni zakonodavstvom Zamoljene države.

Član 6

Eskort

1. Tranzit lica pod eskortom će se vršiti u skladu sa važećim propisima Zamoljene države preko čije teritorije se tranzit vrši.
2. Ako se tranzit vrši pod policijskim eskortom, policijski službenici iz eskorta Države molilje svoju misiju obavljaju u civilnoj odjeći, nenaoružani uz posjedovanje ovlašćenja za tranzit.
3. U slučaju tranzita na aerodromu, Zamoljena država, po potrebi i uz dogovor sa osobljem eskorta, preuzima obavezu kontrole dotičnog lica i njegovog ukrcaja u avion.
4. Kontrolu lica koja nijesu pod eskortom i njihovog ukrcaja obezbjeđuju u tranzitu na aerodromu policijski službenici Zamoljene države, uz prethodnu najavu Države molilje, u pisanoj formi.
5. Ako tranzit iz stava 4 ne može da se izvrši u predviđenom roku, Zamoljena država o tome obavještava Državu molilju, u pisanoj formi, uz navođenje razloga, najkasnije u roku od 24 sata.

Član 7

Policijski službenici

Policijski službenici i drugi pratilci Države molilje koji obavljaju svoje zadatke u skladu sa ovim Protokolom na državnoj teritoriji Zamoljene države obavezni su da u slučaju da to zatraži ovlašćeno lice, da dokažu svoj identitet i da sa sobom nose ovlašćenje za tranzit koje je izdala Zamoljena država.

Član 8

Nadoknada štete nastale tokom tranzita

Ako policijski službenici i drugi pratilci Države molilje pretrpe štetu tokom vršenja zadataka u skladu sa ovim Protokolom, Država molilja je odgovorna za nadoknadu štete, bez traženja obeštećenja od Zamoljene države.

III. TROŠKOVI

Član 9

Troškovi

1. Naknada troškova proizašlih iz postupka readmisije ili tranzita utvrđena je u članu 13 Sporazuma.
2. Država molilja će nadoknaditi Zamoljenoj državi sve troškove u vezi sa traženom zaštitom, podrškom, odnosno asistencijom koju je Zamoljena država pružila u toku tranzita.
3. Sve transportne troškove i troškovi pratnje u vezi readmisije greškom, u skladu sa članom 10 Sporazuma, nadoknadiće Država molilja, pod uslovom da Zamoljena država dostavi detaljno obrazloženje u pisanoj formi o tome zašto nisu ispunjeni uslovi iz čl. 2 i 3 Sporazuma, zajedno sa svim raspoloživim informacijama koje se odnose na stvarni identitet i državljanstvo lica čije se povratak vrši.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 10

Jezik, izmjene i dopune

1. U sprovođenju ovog protokola svaka Strana ugovornica će koristiti svoj službeni jezik.
2. Bilo kakvi sporovi koji nastanu u sprovođenju ovog protokola će rješavati Zajednička komisija iz člana 16 Sporazuma.
3. Strane ugovornice mogu uz međusobnu saglasnost, vršiti izmjene i dopune ovog protokola. Izmjene i dopune stupaju na snagu danom njihovog potpisivanja.

Član 11

Stupanje na snagu i prestanak

1. Ovaj Protokol stupa na snagu danom njegovog potpisivanja, a primjenjivaće se od dana stupanja na snagu Sporazuma.

2. Protokol se neće primjenjivati tokom perioda suspenzije Sporazuma.

3. Protokol prestaje da važi istovremeno sa prestankom važenja Sporazuma.

Zaključeno u, dana.....2012. godine u dva originalna primjerka na crnogorskom i makedonskom jeziku, pri čemu je svaka verzija ovih tekstova jednako vjerodostojna.

**ZA VLADU
CRNE GORE**

**ZA VLADU
REPUBLIKE MAKEDONIJE**

.....

.....

